

Kennis en waardering van de Amsterdamse Waterleiding Duinen

Onderzoek onder bezoekers

Dit onderzoek is mede mogelijk gemaakt door een bijdrage van het financieringsinstrument LIFE van de Europese Unie en een bijdrage van de Provincie Noord Holland.

Colofon:

Project LIFE11/NAT/NL/776, Amsterdam Dunes, Source for Nature

In opdracht van **water**net

Uitgevoerd door Big>Data<Small

September 2016

Inhoud

1. Inleiding	4
2. Aantrekkelijkheid en waardering AWD	5
3. Bekendheid met kenmerkende habitattypen en flora en faunasoorten	7
4. Bekendheid met beheermaatregelen	8
5. Achtergrondvariabelen.....	10
6. Kenmerkende habitattypen en flora- en faunasoorten genoemd door respondenten.....	13
7. Vrije tekst / opmerkingen van respondenten (vraag 20)	16
8. Conclusies.....	17
Bijlage 1 Vragenlijst en instructie	18
Bijlage 2 Vrije tekst / opmerkingen van respondenten (vraag 20).....	25

1. Inleiding

Achtergrond

In de periode 2012 tot en met 2016 hebben er in de Amsterdamse Waterleidingduinen (hierna: AWD) natuurherstelwerkzaamheden plaatsgevonden. Deze werkzaamheden voerde Waternet uit onder de naam Amsterdam Dunes, Source for Nature. Waternet heeft hiervoor een Europese Life+ subsidie gekregen, alsmede steun van de provincie Noord-Holland. De AWD maken onderdeel uit van Natura 2000, een Europees netwerk van bijzondere en beschermde natuurgebieden.

Met Life+ heeft Waternet vooral de voor de AWD kenmerkende habitattypen grijze duinen, struwelen met duindoorn en vochtige duinvalleien uitgebreid in oppervlakte en een kwaliteitsimpuls gegeven. Hiermee stelt Waternet de drinkwaterwinning veilig en zorgt ervoor dat bezoekers kunnen blijven genieten van een prachtige gevarieerde natuur

De werkzaamheden zijn nu afgerond en Waternet heeft laten onderzoeken hoe bezoekers van de AWD dit ervaren hebben, de AWD waarderen en in hoeverre zij kennis hebben van dit gebied.

Doelstelling

Doel van het onderzoek is:

- Peilen waardering voor het gebied
- In kaart brengen bekendheid met bedreigde natuurtypen en –soorten
- In kaart brengen houding ten aanzien van natuurherstelmaatregelen.

Doelgroep en methode

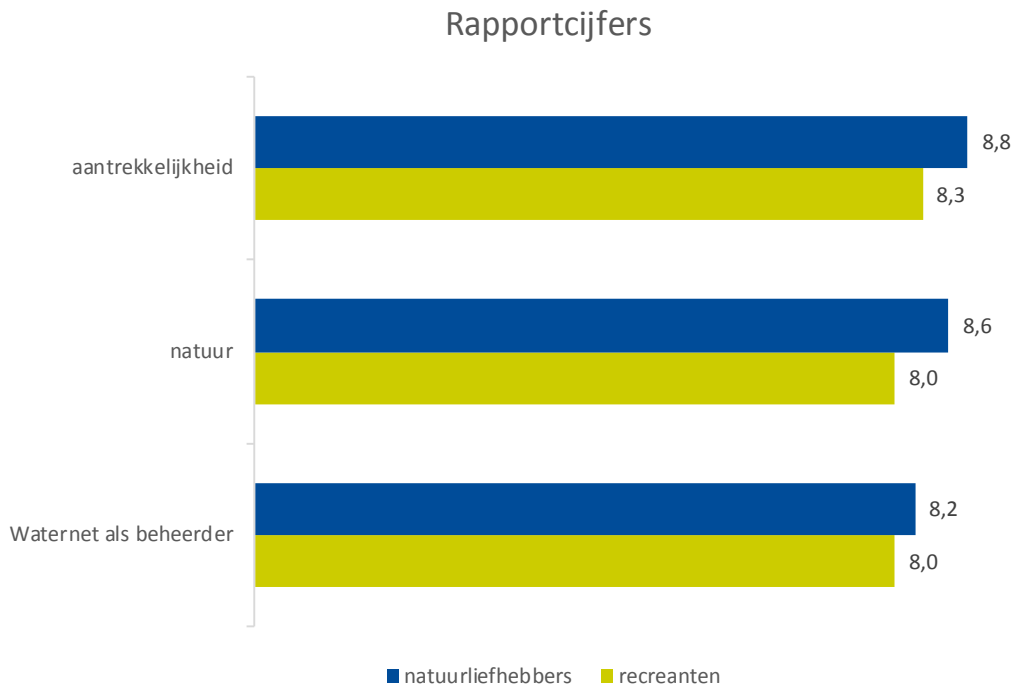
Dit onderzoek is schriftelijk uitgevoerd onder 74 personen die de AWD bezoeken, te weten: 30 recreanten (41%) en 44 natuurliefhebbers (59%). Deze typering werd door de respondent zelf als meest passend gekozen. Bezoekerscentrum (BC)-medewerkers en vrijwillige gastvrouwen en –heren hebben hen benaderd met het verzoek een enquête in te vullen. Specifiek voor de BC-medewerkers geldt dat zij veel mensen ‘persoonlijk’ kennen en dus ook hun mate van betrokkenheid bij de AWD. Zij hebben selectief betrokken bezoekers benaderd. Waternet heeft gezorgd voor een schriftelijke instructie een mondelinge toelichting erop (zie bijlage 1). Respondenten konden hun formulier ter plekke afgeven of per post naar een antwoordnummer retourneren: 24 van de 74 respondenten hebben van deze mogelijkheid gebruik gemaakt. Het onderzoek vond plaats van 20 juni t/m 10 juli 2016.

Resultaten

Aangezien de steekproef klein en selectief is, is voorzichtigheid geboden bij de interpretatie van de resultaten. De verschillen tussen recreanten en natuurliefhebbers geven wel een richting maar zijn niet statistisch significant.

2. Aantrekkelijkheid en waardering AWD

Uitgedrukt in een rapportcijfer worden de AWD en de beheerder bijzonder goed gewaardeerd, met name door natuurliefhebbers.

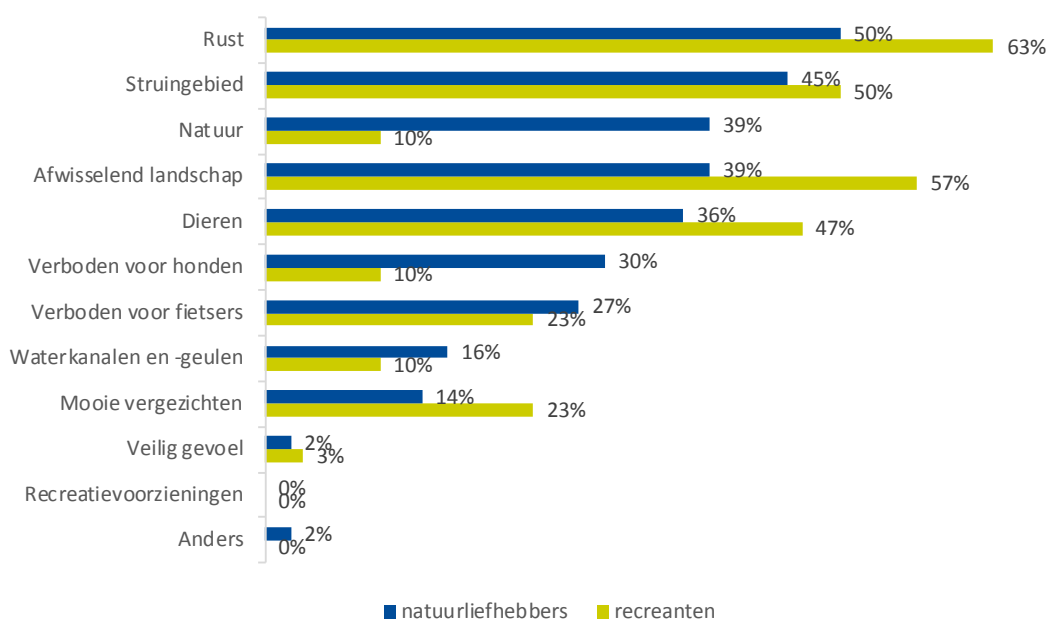

De respondenten werd gevraagd in een lijst van aspecten die reeds vaker als respectievelijk aantrekkelijk of als minder aantrekkelijk genoemd zijn door bezoekers telkens maximaal 3 antwoorden aan te kruisen.

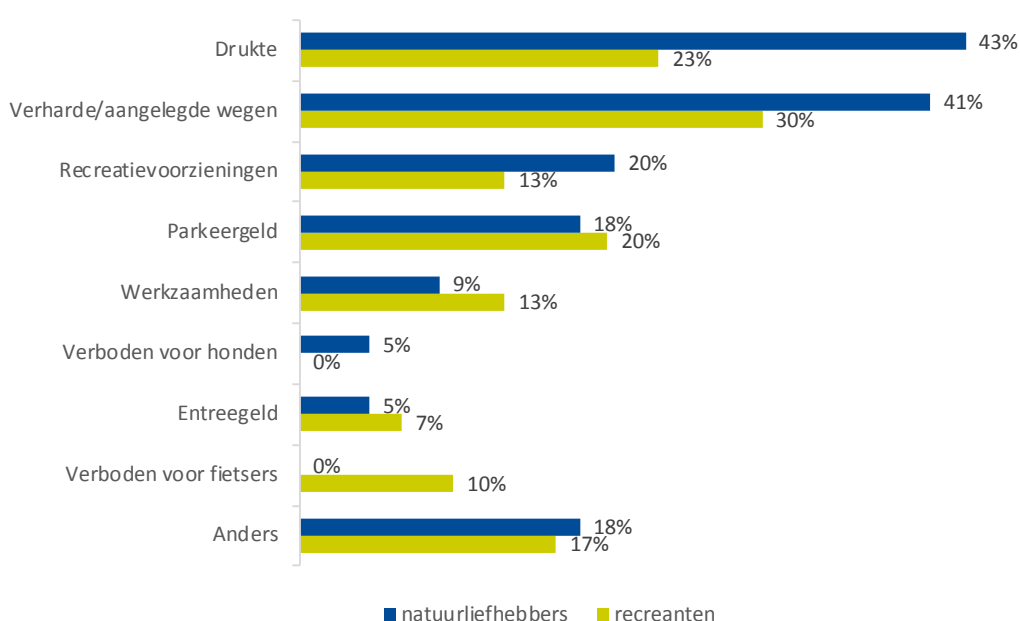
De AWD worden gewaardeerd door zowel recreanten als natuurliefhebbers vanwege de rust en het feit dat het struingebied is. Natuurliefhebbers vinden de natuur in de AWD aantrekkelijk en waarderen het verbod voor honden en fietsers. Recreanten worden enthousiast van het afwisselende landschap en de dieren in de AWD.

De drukte en de aangelegde wegen maken de AWD minder aantrekkelijk voor met name natuurliefhebbers. Parkeergeld is voor een op de vijf bezoekers een issue.

Aantrekkelijk

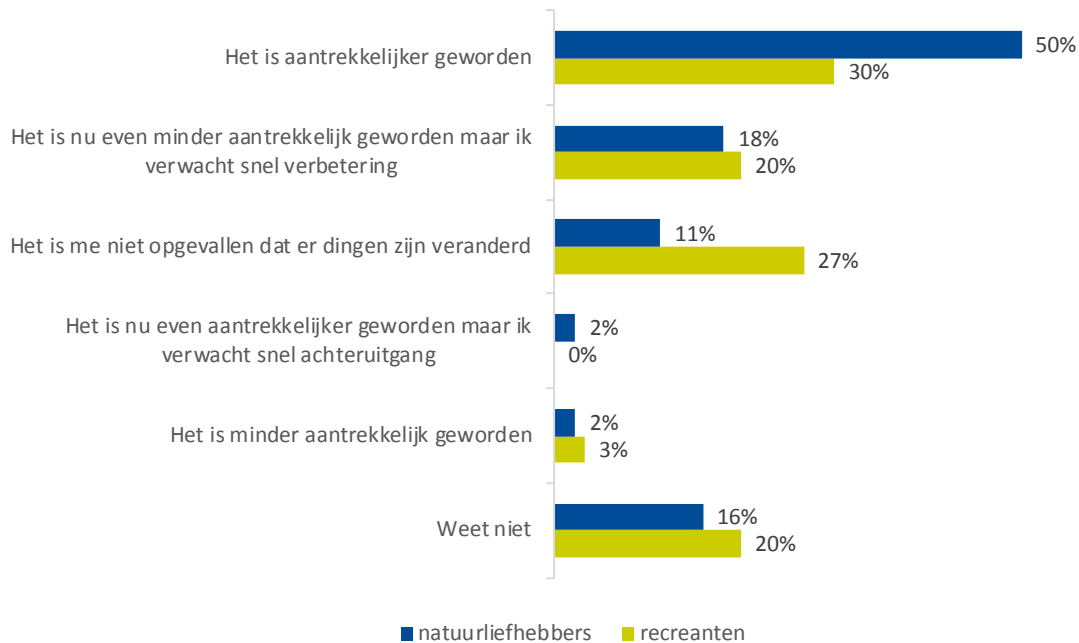

Minder aantrekkelijk

Met name natuurliefhebbers geven aan dat door de maatregelen die Waternet heeft genomen de AWD aantrekkelijker zijn geworden. Recreative bezoekers geven vaker aan dat het hen niet is opgevallen dat er dingen veranderd zijn. Een op de vijf bezoekers vindt het nu minder aantrekkelijk, maar zij verwachten snel verbetering.

Aantrekkelijker

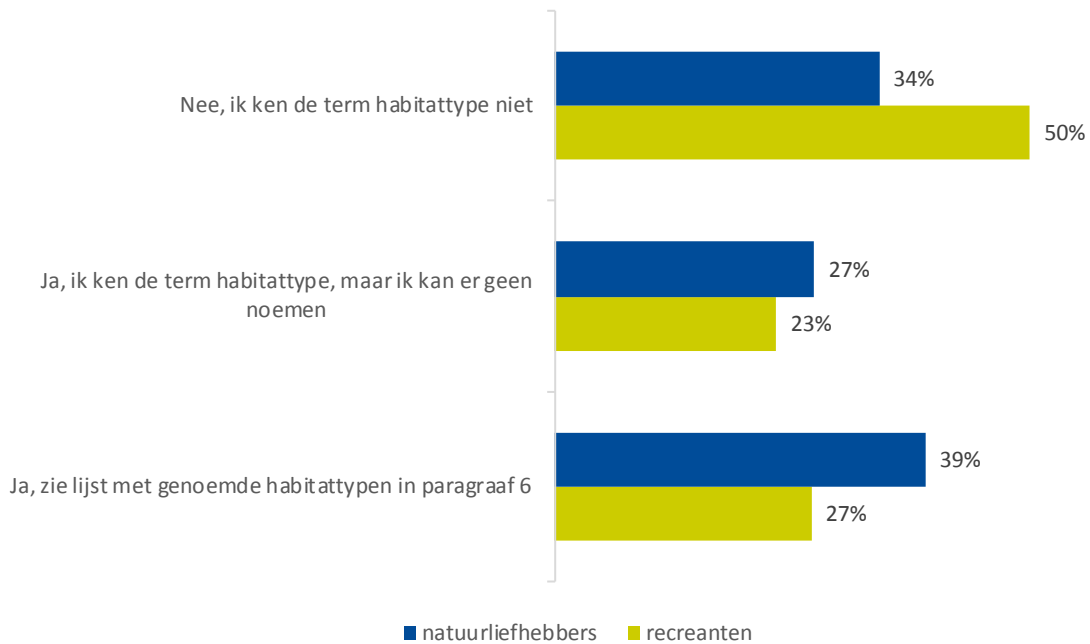

3. Bekendheid met kenmerkende habitattypen en flora en faunasoorten

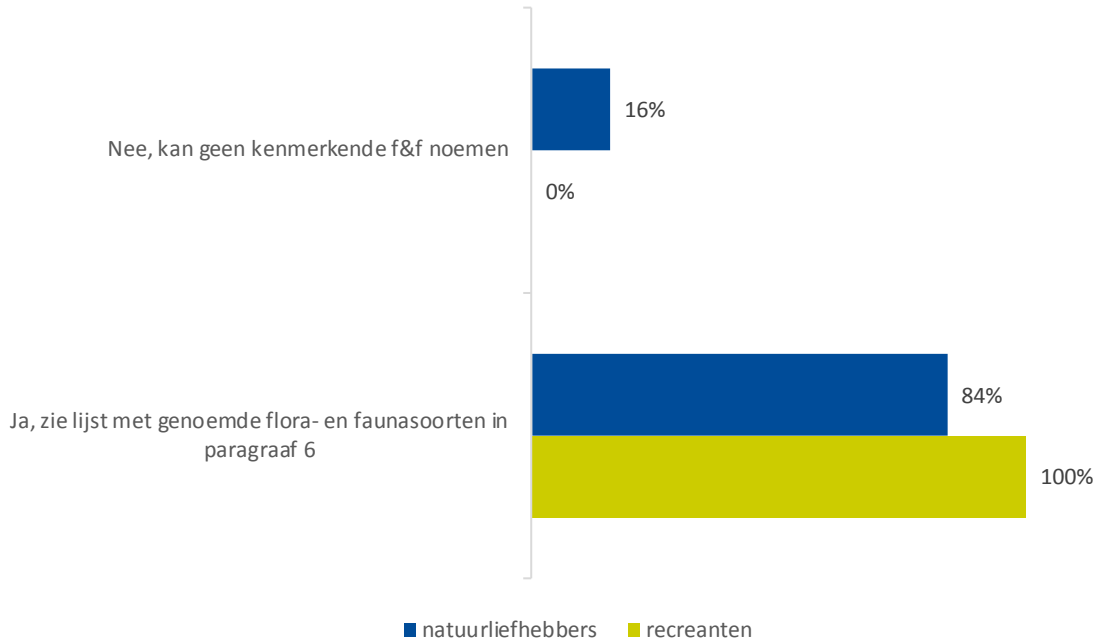
Habitattypen blijken een moeilijke term voor de meeste bezoekers die meededen aan dit onderzoek. Het gros is er niet mee bekend en kan geen (bedreigde) kenmerkende habitattypen noemen. Vooral de natuurliefhebbers menen wel habitattypen te kunnen noemen maar degene die genoemd worden zijn weinig specifiek. De terminologie lijkt te specialistisch voor het merendeel van deze respondenten.

Flora en fauna zijn wel bekende termen en velen weten ook voorbeelden te geven. Een deel van de voorbeelden zijn inderdaad voor de AWD kenmerkende (bedreigde) flora- en faunasoorten, de overige vallen daar niet onder. Opvallend is dat natuurliefhebbers minder vaak kenmerkende flora en fauna (kunnen) noemen dan recreanten.

Bekendheid met habitatype

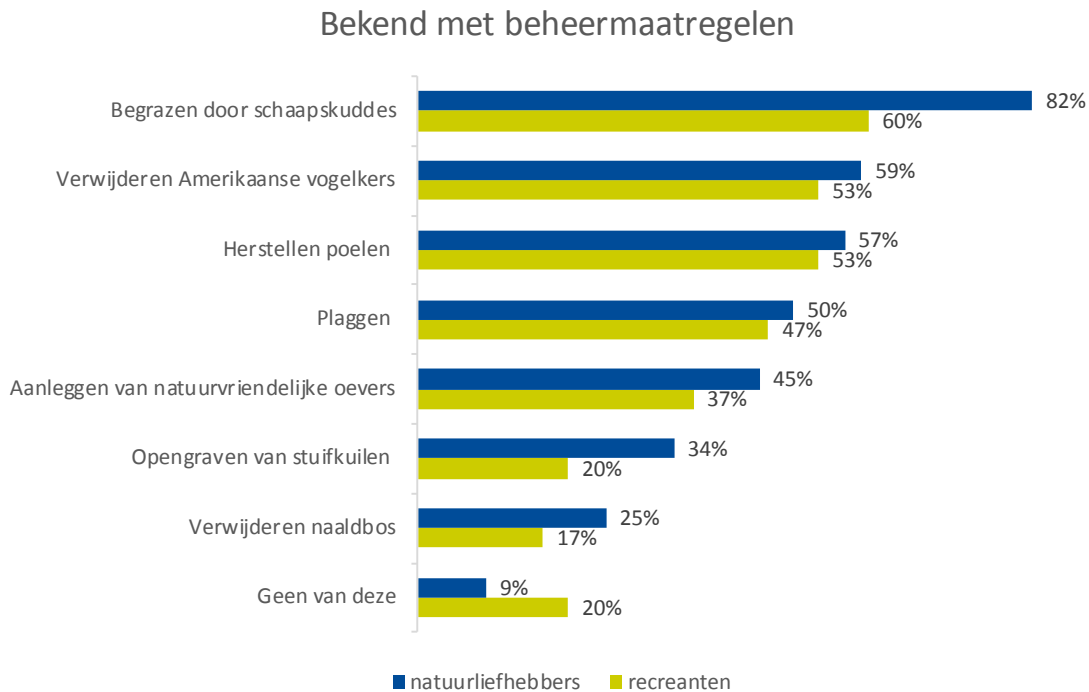
Bekendheid met flora en faunasoorten

4. Bekendheid met beheermaatregelen

Het is de meeste natuurliefhebbers niet ontgaan dat er beheermaatregelen hebben plaatsgevonden (91%). Met name de schaapskuddes zijn in het oog gesprongen. Ook het

verwijderen van Amerikaanse vogelkers en herstellen van poelen is een meerderheid opgevallen. De overige maatregelen zijn minder bekend. De meerderheid van de recreanten heeft eveneens maatregelen opgemerkt, maar wel beduidend minder dan de natuurliefhebbers (80%).

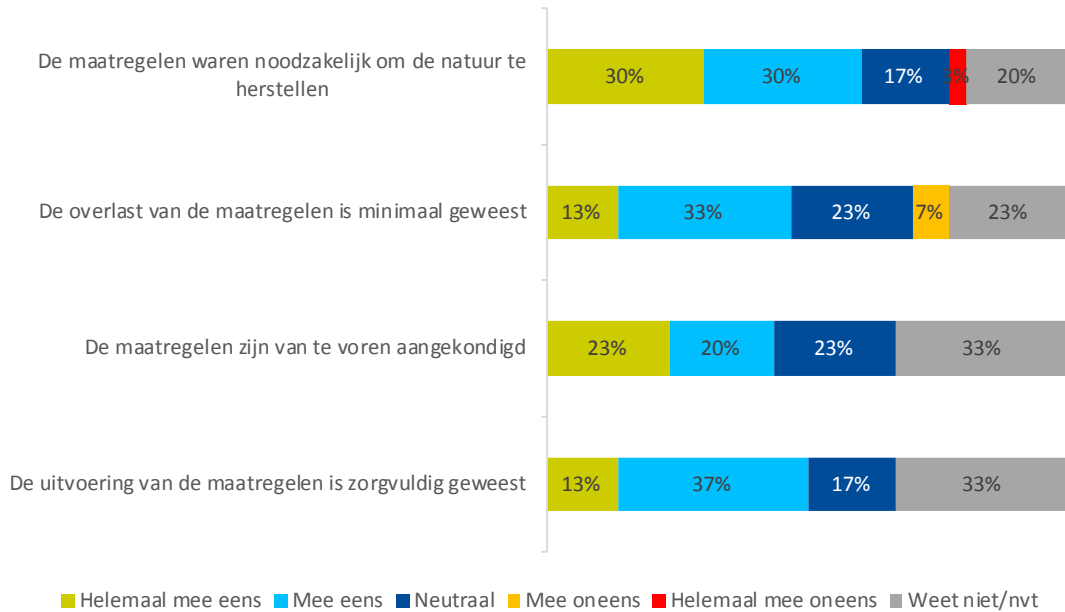

Natuurliefhebbers zijn - nog meer dan recreanten - van mening dat de maatregelen noodzakelijk waren en de overlast niet groot was. Iets meer dan de helft geeft aan dat de aankondiging hen bereikt heeft. De communicatie is dan ook nog voor verbetering vatbaar, zeker naar recreanten die daar toch minder alert op (lijken te) zijn.

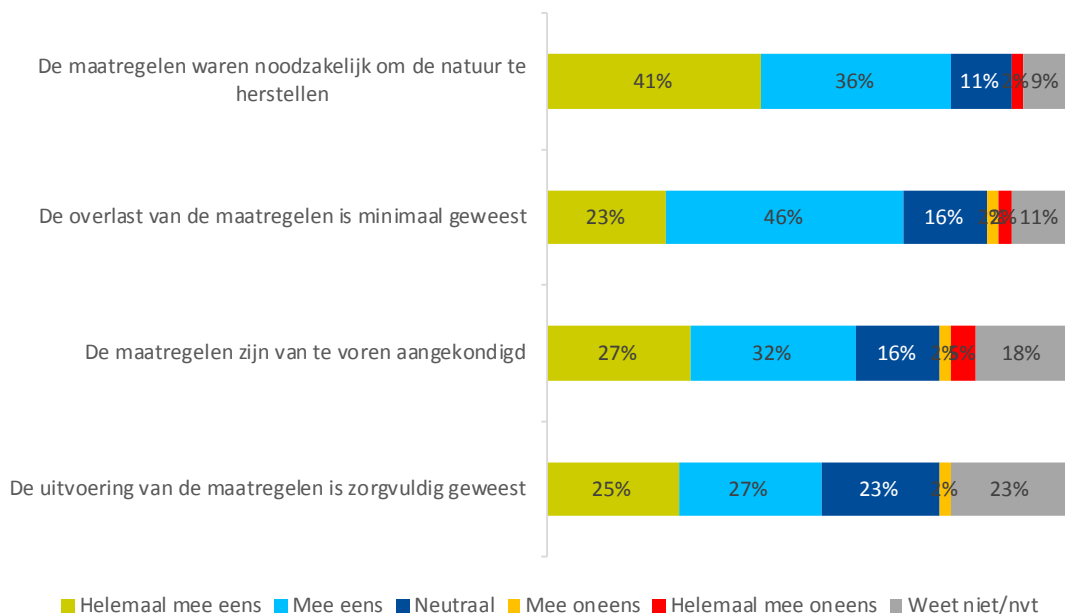
De helft van de bezoekers (zowel natuurliefhebbers als recreanten) heeft het idee dat de uitvoering zorgvuldig is geweest. Velen echter (met name recreanten) vinden de beoordeling van zorgvuldigheid lastig en beantwoorden deze vraag niet.

Noot: het aanleggen van natuurvriendelijke oevers was geen Life+-maatregel maar een separaat project 'Oeveraanpassing Noordoosterkanaal', relatief dicht bij het bezoekerscentrum.

Houding maatregelen - recreanten

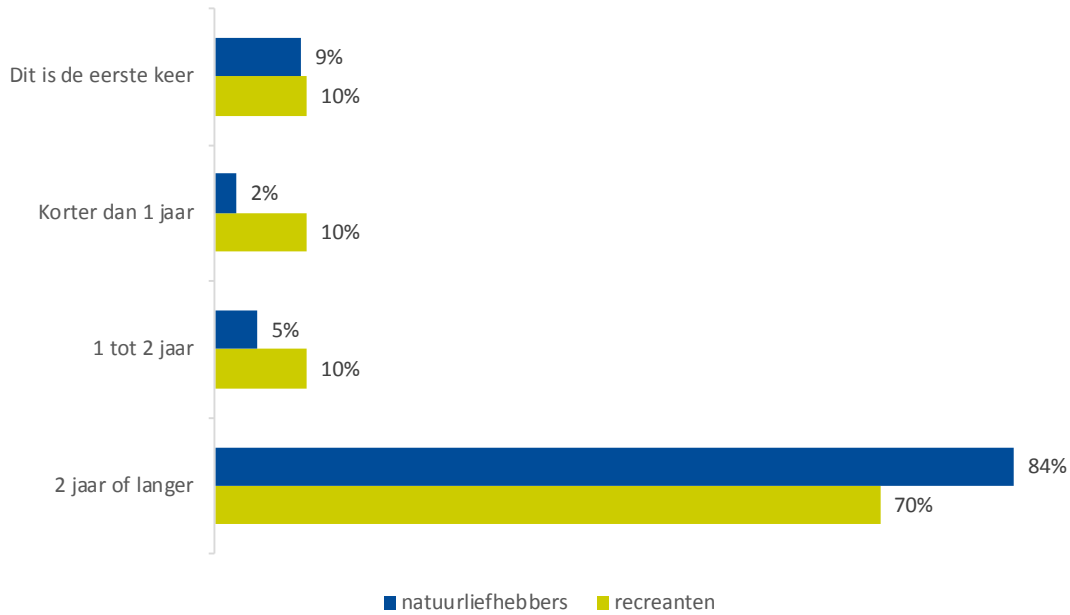
Houding maatregelen - natuurliefhebbers

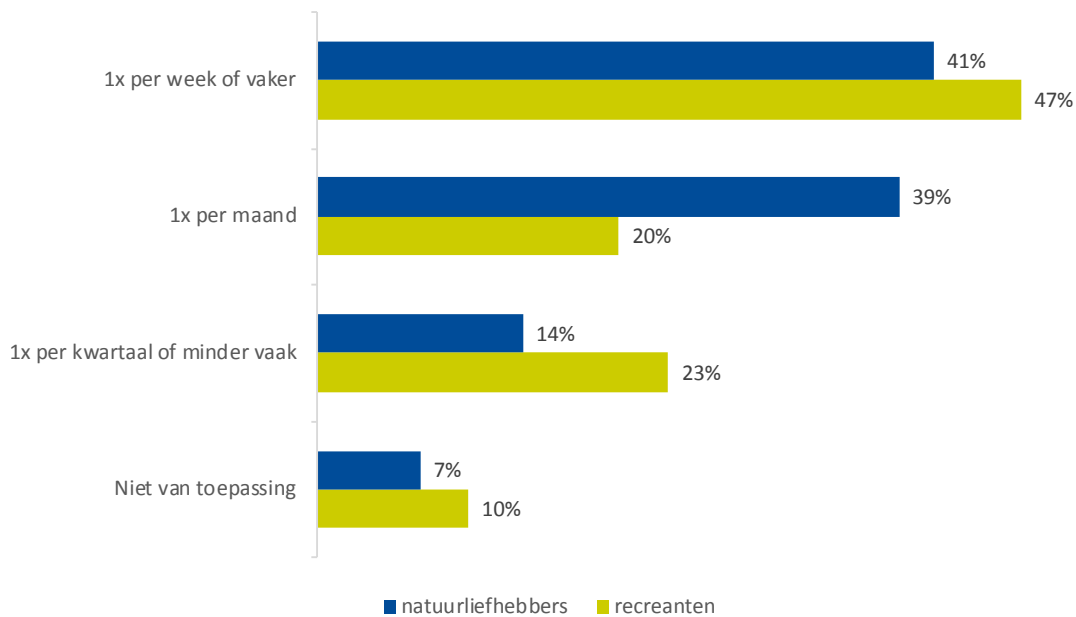
5. Achtergrondvariabelen

De meeste bezoekers zijn trouw en bezoeken de AWD al 2 jaar of langer, met name de natuurliefhebbers. De bezoekfrequentie ligt hoog, met name onder natuurliefhebbers. Deze uitkomst wordt zeer waarschijnlijk gedeeltelijk veroorzaakt door de selectie van respondenten door de BC-medewerkers onder ‘trouwe bezoekers’.

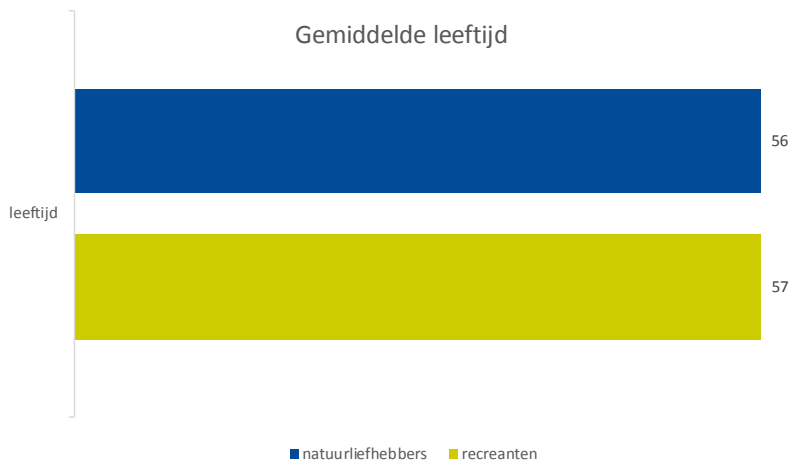
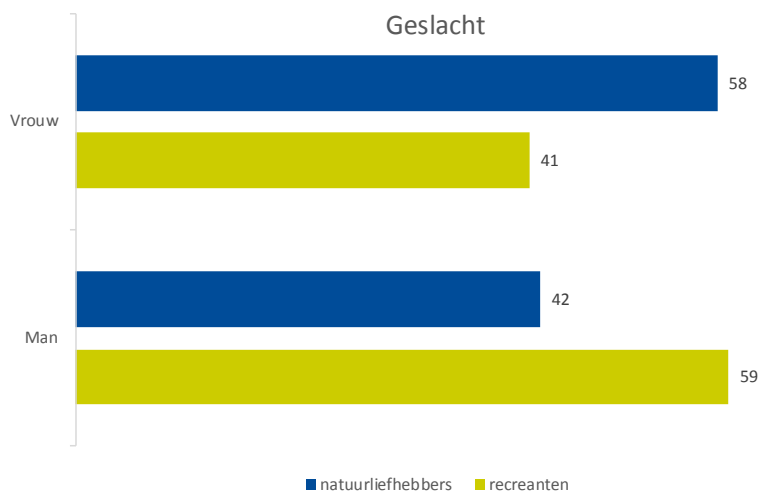
Bezoek

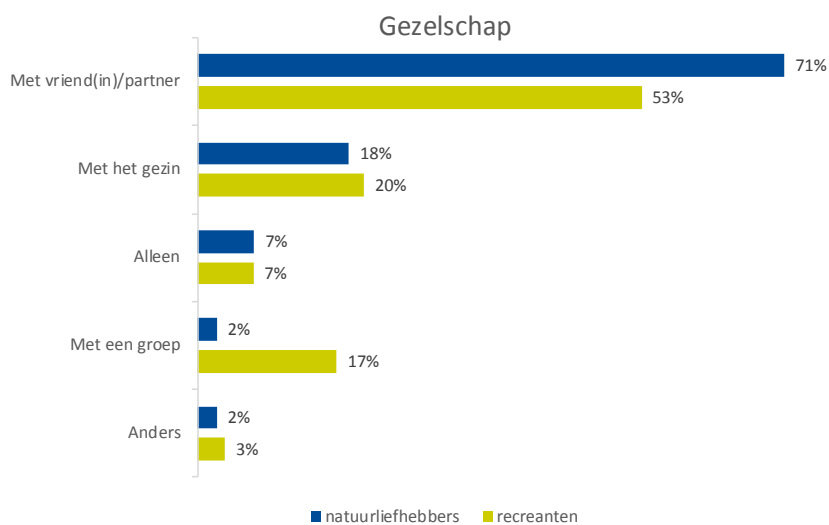
Bezoekfrequentie

De gemiddelde leeftijd van natuurliefhebbers en recreanten ontloopt elkaar niet veel: respectievelijk 56 en 57 jaar. Bij natuurliefhebbers treffen we wel substantieel meer vrouwen aan, en bij de recreanten juist meer mannen.

Met name de natuur liefhebbers nemen vaak een vriend(in) of partner mee. Recreanten zijn vaker in de AWD met een groep (hardlopers).

6. Kenmerkende habitattypen en flora- en faunasoorten genoemd door respondenten

De habitattypen blijken een te specialistische materie: geen enkele respondent kan de exacte benaming noemen, maar men zit vaak wel in de goede richting. Een enkele keer worden de habitatbewoners in plaats van de habitat genoemd.

Een complete lijst van de genoemde flora- en faunasoorten is opgenomen in de bijlage. De top 4 van florasoorten bestaat uit: duindoorn, varen, eik en op een gedeelde 4^e plaats meidoorn en den(nen). De Amerikaanse vogelkers wordt slechts eenmaal genoemd.

De top 7 van faunasoorten wordt gevormd door: 'herten', damhert, vos, ree, 'vogels', konijn en ijsvogel op een gedeelde 6^e plaats, en aalscholver, buizerd, 'libellen', 'vlinders' en zandhagedis op een gedeelde 7^e plaats. Een aantal van deze faunasoorten zijn niet echt typisch voor de duinen en lijken genoemd te worden omdat ze veel te zien zijn of opvallen (aalscholver en ijsvogel).

HABITATTYPEN		oud hout voor salamanders en insecten	1
term niet bekend	32	duinroos	1
term bekend maar geen namen	20	duinviooltjes	1
		wetlands	1
term bekend en ook namen:	22	moeras-/poelgebieden	1
duingebied	5	waterpartijen	1
duinen	3	water	3
duinbossen	2	water en wateroevers	1
natte duinvalleien	2	vennen	1
oud duin	2	heidegebied	2
jong duin	1	vooral op herten gericht	1
nieuw duin	1	begroeiing	1
nat duin	1	graasgebieden voor de herten	1
stuifduinen	1	zeereep	1
duin(stuif)gebieden	1	zand	1
duindoorngebieden	1	open veld / terrein	2
open duinlandschap met duinroosje	1		
begroeiing noordzijde duin	1		
begroeiing zuidzijde duin	1		
binnenduin	1		
middenduin	1		
bos	5		
loofbos	3		
naaldbos	2		
bospercelen	1		
bossen voor de vogels	1		
bos en struiken	1		
herten	2		
konijnen	2		
vossen	2		
reeën	1		
aalscholverkolonie	1		
vogels	1		
insecten	1		

FLORA- EN FAUNASOORTEN		tamme kastanje	1	vlinders	5
geen soorten bekend	7	teunisbloem	1	waterjuffer	2
		varen	6	aalscholver	5
FLORA		veldhondstong	1	bergeend	1
amerikaanse vogelkers	1	vingerhoedskruid	2	boomklever	1
berk	4	vlier	3	boompieper	1
beuk	2	wilde orchidee	1	brilduiker	1
boerenwormkruid	1	wilg	2	buizerd	5
bomen	2	zeeden	1	canadese gans	1
bramen	4	zilverpopulier	1	eenden	2
cipreswolfsmelk	1	zonnedaauw	2	ganzen	1
dennen	5	zuring (soort zuring)	1	geelgors	1
doornappel	2	zwarte den	1	gierzwaluw	1
duindoorn	11	zwarte populier	1	hop (vogel)	1
duinkruiskruid	2	parasolzwam	1	ijsvogel	9
duinroos	3	knolamaniet	1	koekoek	1
duinviooltje	3	vuurzwam	1	kuifeend	2
duizendguldenkruid	1	afwisseling dennen en loofbomen	1	merel	1
eik	7	loofbos	2	nachtegaal	1
es	1	naaldbos	3	pimpelmees	1
esdoorn	1	veel minder planten	2	reiger	3
grassen	4			roofvogels	1
guichelheil	2	FAUNA		snip	1
heide	1	boomkikker	1	specht	7
helmgras	3	graskarper	1	spreeuw	1
jacobskruiskruid	4	karper	1	stern	1
kardinaalsmuts	4	kikker	3	uil	1
kalkminnende planten	1	pad	2	vink	2
kastanje	1	reptielen	1	visdiefje	4
koningskaars	1	salamander	1	vlaamse gaai	2
korstmos	1	slak	1	vogels	12
kruidenplanten	1	vissen	3	waterhoentjes	0
kruipend stalkruid	1	wijngaardslak	1	watervogels	2
meidoorn	5	zandhagedis	5	zaagbek	3
mos	1	blauwtje	1	zangvogels	1
naaldbomen	2	bruin zandooje	1	zwanen	4
oostenrijkse den	1	dagpauwoog	1	damhert	25
orchideeën	1	geel-zwarte rupsen (jacobsvlinder)	4	eekhoorn	1
parnassia	1	insekten	3	hermelijn	1
pijpbloem	3	koevinkje	1	herten	33
pijpestrootje	1	libellen	5	konijn	9
ratelpopulier	2	meikever	1	marter	1
reigersbek	1	oranjetipje	1	ree	16
rietorchis	1	parelmoervlinder	2	schotse hooglander	1
sintjanskruid	1	rupsen	2	vleermuis	2
slangenkruid	2	sintjansvlinder	1	vos	31
sparren	2	spinnen	1		

7. Vrije tekst / opmerkingen van respondenten (vraag 20)

Tijdens het onderzoek in 2012 werd met focusgroepen gewerkt: hierin werd door middel van discussie dieper ingegaan op de vragen die vooraf door de deelnemers in de enquête waren beantwoord. Deze opzet werd in 2016 niet meer gevolgd maar in vraag 20 van de vragenlijst konden de respondenten opmerkingen kwijt. Hiervan werd door 28 personen gebruik gemaakt: zie bijlage 2.

De respondenten uiten hun zorgen over de damhertpopulatie: 2 personen vinden het nodig dat er ingegrepen wordt, 1 persoon vindt juist dat men de natuur zijn gang moet laten gaan.

Met de recente vervanging van veel ANWB-paddenstoelen door een veel kleiner aantal routepalen zijn 2 respondenten niet blij.

2 respondenten geven expliciet aan het beheer door Waternet goed te keuren, 1 respondent vindt dat er juist veel minder beheerd zou mogen worden. 4 respondenten zijn blij dat het gebied vrij is van fietsen en honden.

11 respondenten geven uiting aan hun vreugde over het bestaan van dit mooie natuurgebied.

2 respondenten vragen om speciale lagere prijzen voor de zwakkere doelgroepen onder het publiek.

8. Conclusies

Doel van het onderzoek is om inzicht te krijgen in de waardering voor het gebied, de bekendheid met bedreigde natuurtypen en -soorten en de houding van het publiek ten aanzien van natuurherstelmaatregelen.

Uitgedrukt in een rapportcijfer worden de AWD (aantrekkelijkheid 8,6 en natuur 8,3) en de beheerder (8,1) bijzonder goed gewaardeerd. Deze uitkomst is vergelijkbaar met de uitkomsten uit het onderzoek dat Leisure Result in 2012 deed. Toen scoorden de AWD 8,6 en 8,3 voor aantrekkelijkheid en natuur. De score voor Waternet als beheerder was toen met 6,7 beduidend lager.

'Habitattypen' blijkt een moeilijke term voor de meeste bezoekers die meededen aan dit onderzoek. Het gros is er niet mee bekend en kan geen (bedreigde) kenmerkende habitattypen noemen. De terminologie lijkt te specialistisch voor het merendeel van deze respondenten. Flora en fauna zijn wel bekende termen en velen weten ook voorbeelden te geven.

Met name natuurliefhebbers geven aan dat door de maatregelen die Waternet heeft genomen de AWD aantrekkelijker zijn geworden. Recreatieve bezoekers geven vaker aan dat het hen niet is opgevallen dat er dingen veranderd zijn. Een op de vijf bezoekers vindt het nu minder aantrekkelijk, maar zij verwachten snel verbetering.

Het is de meeste natuurliefhebbers niet ontgaan dat er beheermaatregelen hebben plaatsgevonden (91%). Wat betreft de maatregel 'Verwijderen naaldbos' spreken 3 natuurliefhebbers in het vrije tekstveld expliciet de wens uit dat er geen naaldbos meer wordt verwijderd. Waar uit het onderzoek in 2012 al naar voren kwam dat de maatregel 'verwijdering van naaldbos' zeer laag gewaardeerd werd blijkt dit nog steeds een gevoelig punt te zijn. De meerderheid van de recreanten heeft eveneens maatregelen opgemerkt, maar wel beduidend minder dan de natuurliefhebbers.

Natuurliefhebbers zijn - nog meer dan recreanten - van mening dat de maatregelen noodzakelijk waren en de overlast niet groot was. Iets meer dan de helft geeft aan dat de aankondiging hen bereikt heeft. De communicatie is dan ook nog voor verbetering vatbaar, zeker naar recreanten die daar toch minder alert op (lijken te) zijn. De helft van de bezoekers (zowel natuurliefhebbers als recreanten) heeft het idee dat de uitvoering zorgvuldig is geweest. Veel echter (met name recreanten) vinden de beoordeling van zorgvuldigheid lastig en beantwoorden deze vraag niet.

Bij de opmerkingen onder vraag 20 gaan sommige respondenten dieper in op de aspecten waarnaar gevraagd is in de enquête, anderen uiten zich over andere aspecten die ook betrekking hebben op de waardering van de AWD.

Vragenlijst

HOE WAARDEERT U DE AMSTERDAMSE WATERLEIDINGDUINEN? Vragenlijst LIFE+ project

Beste bezoeker,

In opdracht van Waternet onderzoekt Big Data Small de waardering van de bezoekers voor de Amsterdamse Waterleidingduinen.

Wij nodigen u uit om onderstaande vragen te beantwoorden. Het invullen zal maximaal 5 minuten van uw tijd in beslag nemen. Uw antwoorden worden anoniem verwerkt.

Alvast hartelijk dank voor uw medewerking!

1. Welk van deze twee typeringen past het beste bij u (u kunt maar één typering kiezen)
 - Ik ben voornamelijk een recreatief gebruiker van het gebied
 - Ik ben voornamelijk een natuurliefhebber en gebruik het gebied als zodanig

2. Kunt u aangeven hoeveel jaar u de Amsterdamse Waterleidingduinen al bezoekt?
 - Dit is de eerste keer
 - Kortere dan 1 jaar
 - 1 tot 2 jaar
 - 2 jaar of langer

3. Hoe vaak heeft u gemiddeld de afgelopen 12 maanden de Amsterdamse Waterleidingduinen bezocht?
 - 1x per week of vaker
 - 1x per maand
 - 1x per kwartaal of minder vaak
 - Niet van toepassing

4. Wat maakt de Amsterdamse Waterleidingduinen aantrekkelijk voor u? Kruis maximaal 3 antwoorden aan

- Rust
- Mooie vergezichten
- Afwisselend landschap
- Waterkanalen en -geulen
- Dieren
- Natuur
- Verboden voor honden
- Verboden voor fietsers
- Veilig gevoel
- Struingebied (je mag van de paden af)
- Recreatievoorzieningen
- Anders, namelijk

5. Wat maakt de Amsterdamse Waterleidingduinen minder aantrekkelijk voor u? Kruis maximaal 3 antwoorden aan

- Verharde/aangelegde wegen
- Parkeergeld
- Entreegeld
- Verboden voor honden
- Verboden voor fietsers
- Drukke
- Werkzaamheden
- Recreatievoorzieningen
- Anders, namelijk

6. Welk rapportcijfer zou u de Amsterdamse Waterleidingduinen geven voor de natuur (de flora en fauna) in het gebied? (1 is het laagst; 10 is het hoogst)

1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 10

7. Welk rapportcijfer zou u de Amsterdamse Waterleidingduinen geven voor de aantrekkelijkheid van het gebied? (1 is het laagst; 10 is het hoogst)

1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 10

8. Welk rapportcijfer zou u Waternet geven als beheerder van de Amsterdamse Waterleidingduinen? (1 is het laagst; 10 is het hoogst)

1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 10 weet niet

9. Kent u de term **habitatype** en zo ja, kunt u een aantal habitatypes noemen die kenmerkend zijn voor de Amsterdamse Waterleidingduinen volgens u?

- Nee, ik ken de term habitatype niet
- Ja, ik ken de term habitatype, maar ik kan er geen noemen
- Ja, ik ken de term en kan de volgende habitatypes noemen:

10. Kunt u een aantal flora- (planten-) en fauna-(dier)soorten noemen die kenmerkend zijn voor de Amsterdamse Waterleidingduinen volgens u?

- Nee
- Ja, namelijk...

Dankzij een mooie Europese LIFE+ subsidie en steun van de provincie Noord-Holland hebben we het duin van 2012 t/m 2016 een flinke extra impuls gegeven. Hiermee is ook de drinkwaterwinning veilig gesteld en zorgen we ervoor dat u ook in de toekomst kunt blijven genieten van een prachtig gevarieerde natuur. De AWD maakt onderdeel uit van Natura 2000, een Europees netwerk van bijzondere en beschermde natuurgebieden.

De laatste decennia eisten verzuring, vermesting en verdroging hun tol. Woekerende planten zoals de Amerikaanse vogelkers breidden zich tot enkele jaren geleden steeds verder uit ten koste van kenmerkende duinsoorten. Deze tendensen hebben we nu kunnen keren. We hebben vooral de volgende drie natuurtypes (habitattypen) uitgebreid in oppervlakte en een kwaliteitsimpuls gegeven: grijze duinen, struwelen met duindoorn en vochtige duinvalleien.

Om dit te bereiken zijn we in het duin hard aan de slag gegaan. Deze werkzaamheden zijn nu klaar. De volgende vragen gaan hierover.

11. Met welke van de volgende beheermaatregelen bent u bekend? U kunt meerdere antwoorden aankruisen

- Plaggen (verwijderen van 5 à 10 cm van de bodem waardoor ongewenste plantensoorten, zaden en wortels, en voedingsstoffen worden afgevoerd)
- Verwijderen Amerikaanse vogelkers
- Verwijderen naaldbos
- Begrazen door schaapskuddes
- Herstellen poelen (uitbaggeren van verlande poelen zodat deze weer het hele jaar door water voeren)
- Opengraven van stuifkuilen (ongeveer 20 cm diep plaggen van vroegere stuifkuilen die overgroeid zijn geraakt)
- Aanleggen van natuurvriendelijke oevers
- Geen van deze

In hoeverre bent u het eens met de volgende uitspraken:

	Helemaal mee eens	Mee eens	Neutraal	Mee oneens	Helemaal mee oneens	Weet niet/niet van toepassing
12. De maatregelen zijn van te voren aangekondigd	0	0	0	0	0	0
13. De overlast van de maatregelen is minimaal geweest	0	0	0	0	0	0
14. De uitvoering van de maatregelen is zorgvuldig geweest	0	0	0	0	0	0
15. De maatregelen waren noodzakelijk om de natuur te herstellen	0	0	0	0	0	0

16. Zijn door de maatregelen de Amsterdamse Waterleidingduinen naar uw mening aantrekkelijker geworden?

- Het is me niet opgevallen dat er dingen zijn veranderd
- Het is minder aantrekkelijk geworden
- Het is nu even minder aantrekkelijk geworden maar ik verwacht snel verbetering
- Het is nu even aantrekkelijker geworden maar ik verwacht snel achteruitgang
- Het is aantrekkelijker geworden
- Weet niet

17. Wat is uw leeftijd?

jaar

18. Bent u

- Man
- Vrouw

19. Bezoekt u de Amsterdams Waterleidingduinen meestal...

- Alleen
- Met een groep
- Met het gezin
- Met vriend(in)/partner
- Anders

20. Dit is het einde van de vragenlijst. Als u nog opmerkingen heeft kunt u deze hieronder noteren.

--

U kunt het ingevulde formulier

- Afgeven aan de balie van het bezoekerscentrum (open dinsdag t/m zondag 10 – 17u)
- Binnen 2 weken portvrij (postzegel niet nodig) opsturen naar
WATERNET
T.a.v. Nora de Groen – LDN 103
Antwoordnummer 39219
1090 VC Amsterdam

Bijzonder veel dank voor uw medewerking. Fijne dag!

Instructie

Instructie voor het uitdelen van de enquête LIFE+ 'Hoe waardeert u de Amsterdamse Waterleidingduinen?'

Aan: medewerkers bezoekerscentrum
boswachters
Van: Nora de Groen
Datum: 14 juni 2016

Bij de start van het LIFE+ project is onderzocht hoe de bezoekers de AWD waarderen. Nu de werkzaamheden klaar zijn wordt met deze enquête opnieuw naar de waardering voor de AWD gevraagd.

Beoogde aantallen respondenten

Streven is om evenveel respondenten 'natuurliefhebber' te hebben als respondenten 'recreant', en wel minimaal 25 van elk. Omdat het moeilijk is om evenveel van elke groep te pakken te krijgen delen we veel meer enquêtes uit: zo'n 100 à 150 stuks. Tussentijds kijken we hoe de verdeling over natuurliefhebbers en recreanten is. Als die redelijk gelijk opgaat en er per respondenttype 25 stuks bereikt is kan het uitdelen stoppen.

Werkwijze

De **medewerkers van de BC-balie** delen de formulieren bij voorkeur uit aan mensen die zij kennen en waarvan ze weten of ze natuurliefhebber zijn of recreant. Omdat bij de gastheren in het weekend naar verwachting vooral recreanten langs zullen komen is het handig als de BC-medewerkers zo veel mogelijk formulieren uitdelen aan de natuurliefhebbers.

Ga daarvoor als het even kan ook naar buiten en schiet de mensen aan.

Tijdstip: doordeweeks de hele dag, en op zaterdag en zondag vroeg in de ochtend (trimgroepjes)

De **vrijwillige gastheren** delen de formulieren uit bij de 4 ingangen. Omdat ze alleen in het weekend 's middags bij de ingangen staan zullen zij vooral recreanten tegenkomen. Ook kennen zij de mensen meestal niet maar ook ze kunnen een beetje afgaan op de uitrusting en het gezelschap om te beoordelen of ze misschien toch met een natuurliefhebber te maken hebben.

Periode

Van vrijdag 17 juni t/m vrijdag 1 juli

Aanlevering formulieren

Nora levert 150 stuks formulieren aan.

Ingevulde formulieren

Het formulier wordt bij voorkeur meteen ingevuld en geretourneerd aan de BC-medewerker of aan de vrijwillige gastheer / -vrouw.

Het kan ook gratis opgestuurd worden naar het antwoordnummer dat vermeld wordt aan het einde van de enquête.

LIFE+

Dankzij een mooie Europese LIFE+ subsidie en steun van de provincie Noord-Holland heeft het duin van 2012 t/m 2016 een flinke extra impuls gekregen. Hiermee is ook de drinkwaterwinning veiliggesteld en zorgen we ervoor dat de bezoeker ook in de toekomst kan blijven genieten van een prachtig gevarieerde natuur. De AWD maakt onderdeel uit van Natura 2000, een Europees netwerk van bijzondere en beschermde natuurgebieden. De laatste decennia eisten verzuring, vermesting en verdroging hun tol. Woekerende planten zoals de Amerikaanse vogelkers breidden zich tot enkele jaren geleden steeds verder uit ten koste van kenmerkende duinsoorten. Deze tendensen hebben we nu kunnen keren. We hebben vooral de volgende drie natuurtypes (habitattypen) uitgebreid in oppervlakte en een kwaliteitsimpuls gegeven: grijze duinen, struwelen met duindoorn en vochtige duinvalleien.

Om dit te bereiken is er in het duin in de jaren 2012 tot 2016 hard gewerkt.

Bijlage 2 Vrije tekst / opmerkingen van respondenten (vraag 20)

Zeer zeer blij met zo'n gebied
Prachtig gebied, houden zo!
Ik hoop dat u er iets aan hebt. Voor iemand die hier eigenlijk voor het eerst komt is het moeilijk een antwoord te geven over een veranderende habitat.
Succes! En fijne vriendelijke mensen aan de balie
De ingangen kunnen verbeterd worden: <ul style="list-style-type: none"> · betere en uniforme informatievoorzieningen · het verhinderen van toegankelijkheid voor fietsers Informatievoorzieningen op de AWD verbeteren: <ul style="list-style-type: none"> · verbodsbordjes
Stop uitmoorden damherten. De natuur is een voortdurende ontwikkeling, elk ingrijpen of dit nu 'behoud' of 'herstel' genoemd wordt brengt schade toe aan deze ontwikkeling
Ik typeer gebied vaak als een reeënfarm i.p.v. natuurgebied.
Het is een mooi en nuttig gebied. Houden zo.
De wegwijzers van de ANWB zijn niet goed vervangen. Ze zijn zeer onopvallend en veel minder in aantal.
Ik zou graag lezingen over het gebied bijwonen: als je weet zie je meer.
Goed dat jullie weinig reclame maken voor jullie gebied: een paar wervende artikelen in de grote magazines en duizenden extra recreanten stromen toe.
Maar de situatie zoals-ie nu is bevalt ons prima. Ook fietsers en honden die geweerd worden: prima. Mogelijk een uitzondering maken voor die geluidloos en elektrisch aangedreven apparaten waarop je kunt staan – maar enkel als daarvoor reden is (bij voorbeeld voor bejaarden die minder gemakkelijk beginnen te lopen).
Ik zou willen dat de natuur minder beheerd wordt en de natuur meer haar eigen gang kan gaan.
<ul style="list-style-type: none"> · Veel te veel damherten. · Vermindering vlinders en bloemen door eetdruk. · Grof optreden met ten onrechte rooien van bomen. · Zonder beheer vogelkiers snel weer terug.
Fijn gebied, ga er graag naartoe.
Graag zo houden: zonder fietsen, honden, etc
De AWD zijn voor mij een belangrijke plek om naartoe te gaan om te wandelen en van de natuur te genieten. Hopelijk blijven de recreatiemogelijkheden zoals ze zijn, dus geen fietsen, honden e.d.
Graag wat meer zitgelegenheid af en toe.
Vind het fijn hier!
Parkeren voor invaliden met invalidenparkeerkaart gratis maken. Deze mensen hebben voor hun parkeerkaart al veel betaald.
In een aantal bunkers ligt rotzooi gedumpt: zou mooi zijn als dit eens weggehaald zou worden. Complimenten voor het onderhouden van het gebied. Elke week is het weer een uitdaging en genieten. Ik mis wel de bewegwijzering – toch handig als ik struin en verdwaal.
Entree heffen kan de toegankelijkheid voor bepaalde doelgroepen belemmeren, bij voorbeeld ouders / kinderen die moeten leven van een bijstandsuitkering, allochtonen, WAO'ers.
Misschien andere financiering: bij voorbeeld vrienden worden van, meer overheidssubsidie dan betaalt de burger ook en dan gaat het naar inkomen.
Wij waarderen het dat we ook buiten de paden mogen kijken en dat het hond- en fietsvrij is.
Ik zou het zonde vinden als de naaldbossen zouden verdwijnen.
Heerlijk afwisselend natuurgebied
Naaldbomen alleen verwijderen tussen loofbomen
Ik hoop dat de naaldbomen mogen blijven: zijn koel in de zomer en altijd groen (al horen ze hier eigenlijk niet, nu ze er zijn naar mijn mening laten staan)
Dat de natuur heel leuk is, zegt mijn dochter van 5 jaar
Eerste maar zeker niet laatste keer! Prachtig gebied! Groeten uit Brabant
Wij komen al ruim 40 jaar in de WLD. Vroeger natuurlijk ook met de kinderen. We komen er graag. Het verveelt nooit. Elk jaargetijde is prachtig.